

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အသုံးနှုန်းအဘိဓာန်

မှတ်ချက်

။ မျဉ်းတားထားသော အသုံးနှုန်းများကို သီးခြားစွာအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်

အသုံးအနှုန်း	အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်
စုစုပေါင်းဝယ်လိုအား	နိုင်ငံစီးပွားရေးရှိ နောက်ဆုံးကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု တို့၏ စုစုပေါင်းဝယ်လိုအားကို ခေါ်သည်။
မြင့်တက်ခြင်း	<u>ငွေလဲနှုန်း</u> ဆွေးနွေးချက်ကို ကြည့်ပါ။
နိုင်ငံခြားငွေပေးငွေယူ ရှင်းတန်း (BOP)	နိုင်ငံခြားငွေပေးငွေယူ ရှင်းတန်း (BOP)သည်တကမ္ဘာ့ လုံး နှင့် ဆက်သွယ်ရသော ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး၊ ငွေရေးကြေးရေးနှင့် အရင်းနှီးတို့အကျုံးဝင်သည်။ ၎င်း တွင် <u>သာမန်စာရင်း</u> (Current Account), <u>ငွေလုံးငွေရင်း</u> (Capital Account) နှင့် <u>ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစာရင်း</u> (Financial Account)နှင့် တို့ပါဝင်သည်။ သာမန်စာရင်း တွင် ကူး သန်းရောင်းဝယ်ရေး စီးဆင်းမှု၊ လွှဲပြောင်းမှုနှင့် ဝင်ငွေ စီးဆင်းရေးပါဝင်သည်။ ငွေလုံးငွေရင်းစာရင်း တွင် အရင်းနှီးလွှဲပြောင်း မှု (မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အရေးမကြီးပါ)နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစာရင်း တွင် နိုင် ငံ ခံခြား တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အပါအဝင် ငွေကြေးစီး ဆင်းမှုတို့ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် မှားယွင်းခြင်းနှင့် ထိန်ချန်ခြင်းများက စာရင်းတွင် မပါဝင်သော စီးဆင်းမှု ကို အကျဉ်းချုပ်သည် လက်ကျန်အစရှိသော သာမန်စာရင်း၊ ငွေလုံးငွေရင်းစာရင်း နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစာရင်း ကို စုစည်းလိုက်ခြင်းဖြင့် OB ကိုရသည်။ ၎င်းကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးသည် နိုင်ငံခြားအရန်ငွေ (OB သည် ပိုနေသည်)တွင် ရှိခြင်း သို့မဟုတ် အရန်ငွေယုတ် လျော့ (OB သည် လိုနေသည်)ခြင်းကို ဖော်ပြသည်။
Broad money	<u>M2</u> အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ကြည့်ပါ။
Consumer Price Index (CPI)	ယေဘုယျဈေးနှုန်းတိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည်။ CPI သည် စားသောက်ကုန်၊ သွားလာရေး၊ နေထိုင်ရေးပေါ် တွင် အခြေခံသည်။

	စာရင်းအင်းဌာန (NSO) က ၎င်းတို့ ၏ဈေးနှုန်းတစ်ချင်းစီကို ညွှန်ပြချက်ထဲတွင် စုစည်းဖော် ပြသည်။ ၎င်းညွှန်ပြချက်သည် စီးပွားရေး၏ ဈေးနှုန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖော်ပြသည်။ ၎င်းဈေးနှုန်းညွှန်ကိန်း၏ ပြောင်းလဲမှုနှုန်းသည် <u>ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းဖြစ်သည်။</u>
စားသုံးမှု	အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှုသည် အသုံးစရိတ်ဖြစ်သော အ စားအစာ၊ နေထိုင်မှု၊ သွားလာရေး စသည်တို့ကို တိုင်း တာသည်။ GDP တိုးတက်မှုတွင် ပါဝင်သော စားသုံးမှု ကုန်ကျစရိတ်သည် အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှုကို ဆိုလို သည်။ ကြားခံစားသုံးမှုသည် ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြု သော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုကို တိုင်းတာသည်။ ဥပမာ - ပေါင်မုန့်ပြုလုပ်ရာတွင် သုံးသောဂျုံ (GDP ဆွေးနွေးချက်ကို ကြည့်ပါ)
သာမန်စာရင်းလက်ကျန် (CAB)	CAB သည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး စာရင်းလက်ကျန်၊ ဝန်ဆောင်မှုစာရင်းလက်ကျန်၊ အသားတင်လွှဲပြောင်းမှု နှင့် အသားတင်ဝင်ငွေတို့စုပေါင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးစာရင်းလက်ကျန်သည် မြန်မာ နိုင်ငံ၏ ပြည်ပပို့ကုန်နှင့် သွင်းကုန်တို့၏ ခြားနားချက်ဖြစ် သည်။ ဝန်ဆောင်မှုတွင် အာမခံ၊ သွားလာရေးဝန် ဆောင်မှုနှင့်ခရီးသွားလာရေးပါဝင်သည်။ လွှဲပြောင်းခြင်း များသည် “ပေးကမ်းခြင်း” ဖြစ်ပြီး ၎င်းတွင် နိုင်ငံခြားပံ့ပိုး ငွေနှင့် နိုင်ငံခြားတွင် အလုပ်လုပ်သော မြန်မာပြည်သူ များ၏ လွှဲငွေပါဝင်သည်။ ဝင်ငွေစာရင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ရှိနိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများသည်အမြတ်လွှဲပို့ငွေ - ဤအရာသည်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဝင်ရောက်သောအခါကြီးထွား လာ မည်ဖြစ်သည်နှင့် ကြွေးမြီအတွက် အမြတ်ပေးငွေတို့ ပါဝင်သည်။
အပ်ငွေ (depsit money)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များတွင် ဝယ်လိုအားအပ် ငွေစာရင်းဖြင့် အပ်ထားသော Funds ဖြစ်သည်။
တန်ဖိုးလျော့ခြင်း (devaluation/depreciation)	<u>ငွေလဲနှုန်းဆွေးနွေးချက်ကို ကြည့်ပါ။</u>

Excel	ကွန်ပျူတာပရိုဂရမ်ဖြစ်ပြီး အချက်အလက်လေ့လာသုံး သပ်ခြင်းတွင် သုံးသည်။ သူ၏အဓိက လုပ်ဆောင်ချက် မှာ အချက်အလက်သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ဖွဲ့ဖြူးတိုးတက်နှုန်း တွက်ချက်ခြင်းနှင့် အရပ်ရေဆွဲခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
ငွေလဲနှုန်း	ငွေလဲနှုန်းသည် တစ်ဒေါ်လာဝယ်ရန် ကျပ်ငွေမည်မျှသုံး ရမည်နည်းကို ဖော်ပြသည်။ တန်ဖိုးလျော့ခြင်းသည် ငွေ လဲခြင်းသည် ငွေလဲနှုန်းပြောင်းလဲခြင်းကို ဆိုလိုပြီး နိုင်ငံ ခြားငွေနှင့်ယှဉ်လျှင် ကျပ်ငွေတန်ဖိုးလျော့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ တစ်ဒေါ်လာဝယ်ယူရန် ကျပ်ငွေပိုသုံးရခြင်းဖြစ် သည်။ (ဥပမာ - ငွေလဲနှုန်းသည် ၈၀၀ ကျပ်/ဒေါ်လာမှ ၈၅၀ ကျပ်/ဒေါ်လာဖြစ်သွားသည်) မှတ်သားရန်မှာ ငွေလဲနှုန်းကို တခြားနည်းဖြင့်လည်း ဖော်ပြနိုင်သည်။ ၎င်းမှာငွေတစ်ကျပ် ဝယ်ရန် ဒေါ်လာ တန်ဖိုး IMF က အမှန်တကယ် ငွေလဲနှုန်း (real exchange rate) တွက်ချက် လျှင်သုံးသည်။
ပို့ကုန်	မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းတပါးသို့ရောင်းချသော ကုန်ပစ္စည်း များ ဖြစ်ကြသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိက ပို့ကုန်မှာ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ဖြစ်သည်။ ဆန်စပါး၊ သစ်မာနှင့် အထည်များမှာလည်း ထင်ရှားသော ပို့ကုန်များဖြစ် သည်။
ပြည်ပကဏ္ဍ	<u>နိုင်ငံခြားငွေပေးငွေယူ ရှင်းတမ်း</u> ကို ကြည့်ပါ။
ငွေရေးကြေးရေးကြားခံ	၎င်းသည် ဘဏ်မှ ငွေပိုလှုံသော အိမ်ထောင်စု (သို့မဟုတ်)လုပ်ငန်းမှ အပ်ငွေကို သိမ်းဆည်းပြီး ငွေလိုအပ်သော အိမ်ထောင်စု (သို့မဟုတ်) လုပ်ငန်းများသို့ ထုတ်ချေးသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်သည် ငွေပိုသော လုပ်ငန်း/အိမ်ထောင်စုနှင့် ငွေလိုအပ်သော သူတို့၏ ကြားခံဖြစ်သည်။
ငွေရေးကြေးအစီအစဉ်ချမှတ်ရေး ဆွဲခြင်း	လက်တွေ့တိုင်းပြည်စီးပွားရေး (မေခရိုစီးပွားရေး) ဆန်းစစ်လေ့လာချက် (i) <u>လက်တွေ့စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ ပြည်ပနှင့် ငွေကြေးကဏ္ဍ</u> တို့တွင် ဖြစ်ပျက်သည်များကို လေ့လာခြင်း၊ (ii) ဆက်နွယ်မှုနှင့် ကျိုးဖြစ်ကို နားလည်ခြင်း၊ (iii)ခန့်မှန်းချက်များ လည်ပတ်စေခြင်းနှင့် <u>ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးမူဝါဒများ</u> ကို ခွဲခြားခြင်း။

ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒ	မေခရိုစီးပွားရေးအဖြစ်မှ ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒ၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ မေခရိုစီးပွားရေး ဝယ်လိုအားကို စီမံခန့်ခွဲခြင်းဖြစ်ပြီး အခွန်မူဝါဒဖြင့် ကောက်ခံသော ဝင်ငွေအပြောင်းလဲနှင့် အစိုးရအသုံးစရိတ်အပြောင်းလဲတို့သည် အဓိကဖြစ်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒ၏ အခြားအချက်မှာ ဝင်ငွေမူဝါဒဖြစ်သည်။ အစိုးရလုပ်ဆောင်ချက်အတွက် ဝင်ငွေမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် အသုံးစရိတ်မူဝါဒဖြစ်သော ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးလမ်း၊ တံတားနှင့် လျှပ်စစ်အစရှိသော ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရေးကြီးသော ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များမှာ - (i) အခွန်စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်းအားဖြင့် အခွန်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် စားသုံးမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အပေါ် ကျယ်ပြန့်သော အခွန်အခြေခံကို မိတ်ဆက်ခြင်း၊ (ii) စီမံခန့်ခွဲရေးပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်းအားဖြင့် အစိုးရ၏ ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ဆောင်ချက်ကို တိုးတက်ခြင်း၊ (iii) ဗဟို အုပ်ချုပ်မှု လျော့နည်းခြင်းဖြစ်သည်။ တခြားနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် နိုင်ငံပိုင် လုပ်ငန်းများသည် စီးပွားရေးတွင် ကြီးမားစွာ ပါဝင်နေပြီး ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒအတွက် သိသာသော ဝင်ငွေ ထည့်ဝင်ခြင်းကြောင့် အရေးကြီးသည်။
ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ	ဤကဏ္ဍသည် အစိုးရ လုပ်ဆောင်မှုများကို ဝင်ငွေ လက်ခံခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းနှင့် အစိုးရ လိုငွေအတွက် ဘဏ္ဍာငွေရှာကြံခြင်း အသွင်ဖြင့်ပါဝင်သည်။ အစိုးရလိုငွေအပေါ် ဘဏ္ဍာငွေရှာကြံခြင်းသည် ကြွေး မြီတိုးခြင်းနှင့် ကြွေးမြီရေရှည်တည်တံ့ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ၎င်းတို့သည် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ၏ အရေးကြီးသော အပိုင်းဖြစ်သည်။
Flows & Stocks	ပြောင်းကိန်းကို အချိန်ကာလဖြင့် တိုင်းတာသည်။ ဥပမာ annual nominal GDP သည် တစ်နှစ်အတွင်းဖြစ်သော စားသုံးမှု ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နှင့် ပို့ကုန် (အနုတ်သွင်းကုန်)တို့တွင် စုစုပေါင်း သုံးငွေဖြင့် တိုင်းတာ၍ ရသည်။ စီးပွားရေးရှိ အများဆုံးပြောင်းကိန်းသည် flow ပြောင်းကိန်း ဖြစ်သည်။ stock ပြောင်းကိန်းဆိုသည်မှာ အချိန်ကာလတစ်ခုတွင် တိုင်းတာသည်။ ဥပမာ-နိုင်ငံခြားအရန်ငွေ stock (သို့) နှစ်အကုန်ရှိ ကြွေးမြီ stock flow နှင့် stock သည် ချိတ်ဆက်နေသည်။ stocks သည် ကုန်လွန်သော flow များကို စုထားခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဥပမာ- အစိုးရငွေလိုအပ်ချက်သည် flow variable ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ လိုငွေကို

	အချိန်နှင့် အမျှတိုင်းတာပြီး ကြွေးမြီအစုကို ကုန်လွန်ပြီးသော လိုငွေစုစုပေါင်းဖြင့် ဖော်ပြသည်။
နိုင်ငံခြားအရန်ငွေ	ဗဟိုဘဏ်မှ နိုင်ငံခြားငွေ (ဒေါ်လာ)သို့မဟုတ် ရွှေကို ကိုင်ဆောင်ထားခြင်း
စုစုပေါင်းပြည်တွင်းထုတ်ကုန် (GDP)	GDP ကို စီးပွားရေး၏ထုတ်ကုန်ကို တိုင်းတာရာတွင် အသုံးပြုသည်။ စီးပွားရေး၏ ထုတ်ကုန်ကို တိုင်းတာရန် သုံးနည်းရှိသည်။ ပထမ၊ ထုတ်ယူမှု နည်းဖြင့် အထက်ဖော်ပြထားသော ဥပမာတွင် ပါဝင်သည်။ ဒုတိယ၊ အသုံးစရိတ်နည်း စီးပွားရေး ထုတ်ကုန်များကို စားသုံးမှု၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ ပို့ကုန်နှင့် သွင်းကုန်များဖြင့် တိုင်းတာခြင်း၊ တတိယ ဝင်ငွေနည်းအိမ်ထောင်စု၊ လုပ်ငန်းနှင့် အစိုးရဝင်ငွေများကို တိုင်းတာသည်။ GDP ကို တိုင်းတာရန် အလွယ်ကူဆုံးနည်းမှာ စုစုပေါင်း ပြည်တွင်း ထုတ်ကုန်ကို တိုင်းတာရန် တစ်နှစ်အတွင်းရှိ ထုတ်လုပ်သော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ပေါင်းခြင်းဖြစ်သည်။ အခက်အခဲမှာ နှစ်ခါရေတွက်ခြင်းကို ဖြစ်စေပြီး အကြောင်းမှာ တချို့ထုတ်ကုန်များသည် တခြားကုန်စည်များတွင် သွင်းကုန်များဖြစ်နေသည်။ (ထိုကဲ့သို့ ကုန်စည်များကို အသုံးပြုခြင်း ကို “တဆင့်ခံသူများ”ဟုခေါ်သည်။) ဥပမာ-စီးပွားရေးက ဂျုံကို ထုတ်လုပ်ပြီး ပေါင်မုန့်အတွက် ပြန်လည်အသုံးပြုသည်။ အကယ်၍ တိုင်းတာထားပါက ဂျုံကို ရိတ်သိမ်းချိန်တွင် တစ်ခါ၊ ပေါင်မုန့်ပြုလုပ်ချိန်တွင် တစ်ခါ ရေတွက်ခံရမည်။ ကုန်သည်ကို ရှောင်ကြဉ်ရန် ကဏ္ဍတစ်ခုစီ၏ အရည်အသွေးဖြင့်ကိုသာ ရေတွက်သည်။ ၎င်းသည် ထုတ်ကုန်သွင်းကုန် တန်ဖိုးခြားနားချက်ဖြစ်သည်။ အထက်ပါ ဥပမာမှာ ဂျုံကို စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ ထုတ်ကုန်အဖြစ်ရေတွက်သော်လည်း အစားအတွက် ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် ပေါင်မုန့်တန်ဖိုးကို “ပေါင်မုန့်တန်ဖိုး အနှုတ် ရပုံသွင်းကုန်တန်ဖိုး”ဖြင့် တွက်ချက်သည်။
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှုန်း နှုန်းပြောင်းလဲခြင်း	အချိန်ကာလတစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ ပြောင်းလဲမှုနှုန်းကို ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် The growth rate of x (some level variable, say output) can be calculated as $\text{growth rate of } x = \frac{x_t - x_{t-1}}{x_{t-1}}$ or, equivalently, as $\text{growth rate of } x = \frac{x_t}{x_{t-1}} - 1$. The last is often used in Excel. There

	are also other formulas for growth rates, i.e., the two formulas here are just two common examples.
သွင်းကုန်	ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်၏ ကုန်ပစ္စည်းများကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ဝယ်ယူခြင်းစက်ပစ္စည်း၊ ကုန်ကြမ်း၊ အစားအစာနှင့် ဖုန်းအစရှိသော ကြာရှည်ခံပစ္စည်းတို့ ပါဝင်သည်။
ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်း	ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းသည် ယေဘုယျဈေးနှုန်းကိန်း၏ ပြောင်းလဲမှုနှုန်း ဖြစ်သော ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းသည် စားသုံးသူဈေးနှုန်း ညွှန်းကိန်း (CPI)ကို ဆိုလိုသည်။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းသည် ဈေးနှုန်းမည်မျှမြန်အောင်တက်ခြင်းကို ဖော်ပြသည်။ ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှု အတွက် အရေးကြီးသည် ငွေကြေးမူဝါဒ ကို ကြည့်ပါ။ ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ခြင်းသည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု နှုန်းများသည် တဖြည်းဖြည်းနှင့်သာ တက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဈေးကွက်စီးပွားရေးရှိ ဈေးနှုန်းယန္တရား လည်ပတ်ရန် အရေးပါသည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွင် ဈေးနှုန်းသည် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု လိုအပ်ချက်များကို အချက်ပြနေပြီး တန်ဖိုးမြင့်တက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ပြသည်။ ထို့ကြောင့် ကုန်စည်ကို လိုအပ်ချက်မြင့်မားနေပါက ဈေးနှုန်းသည် မြင့်မားနေပြီး လုပ်ငန်းများအတွက် ထိုကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်ခြင်းသည် အမြတ်ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် သူ၏ ရောင်းလိုအားကို တိုးမြှင့်သည်။ သို့ရာတွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်း မြင့်မားနေပါက ie ဈေးနှုန်းများသည် အချိန်တိုင်းတွင် မြင့်တက်နေခြင်း၊ ဈေးနှုန်းမြင့်တက်မှုသည် ရောင်းလိုအား လိုအပ်ချက်ကို ဖော်ပြနေသည် (သို့) ပေးသူသည် ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းကြောင့်လားဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ ကုန်ဝယ်ခသည် အကယ်၍ ကုန်စည်တစ်ခု၏ ဈေးနှုန်းသည် ဆက်စပ်ကုန်စည်၏ ဈေးနှုန်းထက် မြင့်တက်နေခြင်းသည် ရောင်းလိုအား လိုအပ်ချက်ကြောင့် ဖြစ်ပြီး ၎င်းကို ဆက်စပ်ဈေးနှုန်းတိုးခြင်းဟု ခေါ်သည်။ ငွေကြေး ဖောင်းပွခြင်း မြင့်မားခြင်းသည် ငွေလဲနှုန်းမတည်ငြိမ်ခြင်းစသော ပြဿနာကို ဖြစ်စေသည်။
အတိုးနှုန်း	အတိုးနှုန်းသည် ငွေချေးသူမှ သူချေးထားသော ငွေကို အသုံးပြုနိုင်ရန် ပေးရသော ပမာဏဖြစ်သည်။ ဥပမာ-သင်သည် ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ချေးလျှင် သင်ချေးယူသော ပမာဏအတွက် နှစ်စဉ် ၁၀ ကျပ်ပေးရသည်။ အတိုးနှုန်းသည် ၁၀% ဖြစ်သည်။ ဤဥပမာတွင် အတိုးနှုန်းသည် ငွေချေးယူ သော နှုန်းဖြစ်သည်။ ဘဏ်များကလည်း

	အပ်ငွေအတိုးနှုန်းပေးသည်။ ဥပမာ-သင့်ဘဏ်စာရင်းထဲတွင် ၁၀၀ ကျပ်အပ်နှံပါက သင်သည် ဘဏ်ကို ချေးထားသည်။ ဘဏ်မှ သင့်ကို နှစ်စဉ် ၂ ကျပ်ပေးနိုင်ပြီး အပ်ငွေနှုန်း ၂% ဖြစ်သည်။ ဤဥပမာတွင် ချေးငွေနှုန်းသည် အပ်ငွေနှုန်းထက် ပို၍မြင့်မားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘဏ်သည် ပိုက်ဆံရသည်။ ie အပ်ငွေကို ဈေးပေါပေါဖြင့် လက်ခံပြီး ပို၍မြင့်မားသော နှုန်းဖြင့် ချေးသည်။ ချေးငွေနှင့် အပ်ငွေနှုန်း ခြားနားချက်ကို အတိုးနှုန်း ကွာဟချက် ဟုခေါ်သည်။ ဘဏ်မှ ထိုကွာဟချက်ကို အချိန်ကာလမရွေး ထုတ်ယူနိုင်သော အပ်ငွေမှ အချိန်ကာလကြာမှ ပေးဆပ်နိုင်သော ထုတ်ချေးငွေအဖြစ် အသွင်ပြောင်းခြင်းဖြင့် ရယူသည်။ (၎င်းကို “maturity transformation”ဟုခေါ်သည်။)
ကာလလတ် ရည်မှန်းချက်	ငွေကြေးမူဝါဒတွင် ကာလလတ် ရည်မှန်းချက် သည် broad money ကဲ့သို့ ပြောင်းကိန်းဖြစ်ပြီး ဗဟိုဘဏ်မှ တိုက်ရိုက်ချုပ်ကိုင်ထားခြင်း မရှိပါ။ သို့ရာတွင် ၎င်းသည် မူဝါဒချမှတ်ခြင်း လုပ်ဆောင်ချက်ကို လျင်မြန်စွာ တုန့်ပြန်သည်။ မူဝါဒဦးတည်ချက်ကို ခန့်မှန်း၍ ရသော ဆက်သွယ်မှု ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် <u>ငွေကြေးဖောင်းပွမှု</u>
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	အချိန်ကာလတစ်ခုအတွက် အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံ၊ စက်ပစ္စည်း (သို့) ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအတွက် ကိရိယာ (သို့မဟုတ်) ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအတွက် မဟုတ်သော ပိုင်ရှင် ပိုင်ဆိုင်သော အဆောက်အအုံ
M2	ငွေကြေးလည်ပတ်မှု၊ ဝယ်လိုအားတက်ငွေအချိန်နှင့် စုဆောင်းအပ်ငွေနှင့် နိုင်ငံခြားငွေကြေးအပ်ငွေ စုစုပေါင်း
တိုင်းပြည်စီးပွားရေး (မေခရိုစီးပွားရေး) စိစစ်လေ့လာခြင်း	တိုင်းပြည်စီးပွားရေး (မေခရိုစီးပွားရေး) စိစစ်လေ့လာခြင်းသည် ထုတ်ကုန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ငွေကြေးဖောင်းပွမှု၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုနှင့် <u>ငွေလဲနှုန်း</u>ကို စုစုပေါင်း သည်။ (ie စီးပွားရေးတစ်ခုလုံး) ပုံမှန်စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး ပြည်ပ ငွေကြေးကဏ္ဍ များကို လေ့လာစိစစ်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးမူဝါဒများသည် မေခရိုစီးပွားရေးကို စီမံခန့်ခွဲသော အဓိက မူဝါဒများဖြစ်သည်။
မေခရိုစီးပွားရေး တည်ငြိမ်ခြင်း	မေခရိုစီးပွားရေးတည်ငြိမ်ရန် ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပတည်ငြိမ်မှုရှိရမည်။ အတွင်းတည်ငြိမ်မှုသည် <u>စုစုပေါင်းဝယ်လိုအား</u> သည် စီးပွားရေးရှိ

	အလားအလာရှိသော ရောင်းလိုအားနှင့် တသားတည်း ကျခြင်းကိုလိုသည်။ အလားအလာရှိသော ထုတ်ကုန်ကိုကြည့်ပါ။ ဤသို့ဖြင့် စုစုပေါင်း ဝယ်လိုအားသည် လွန်စွာအားကောင်းနေခြင်း (သို့) အလွန်အားလျော့ခြင်းကို ရှောင်ကြည်သည်။ စုစုပေါင်း ဝယ်လိုအား လွန်စွာအားကောင်းနေခြင်းသည် ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်း ဖိအားကို ဖြစ်စေနိုင်ပြီး သွင်းကုန်တိုးခြင်းဖြင့် နိုင်ငံခြားအရန်ငွေကို ပျောက်ကွယ်စေသည်။ အလွန်အားနည်းသော စုစုပေါင်း ဝယ်လိုအားသည် အလုပ်လက်မဲ့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ပြင်ပတည်ငြိမ်ခြင်းသည် လက်ရှိကုန်သွယ်ရေး၊ အရင်းအနှီးနှင့် ငွေရေးကြေးရေး စီးဆင်းမှုများသည် အနာဂတ်အရောင်သည် မြင်သာထင်သာရှိပြီး နိုင်ငံခြားအရန်ငွေပျောက်ကွယ်ခြင်း ဘေးမရှိဘဲ ငွေကြေးအပေါ် စိတ်ချမှုလျော့နည်းလာပြီး ရုတ်တရက် နိုင်ငံခြားငွေကြေးထုတ်ယူမှု ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး လွန်စွာ တန်ဖိုးကျဆင်းခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။ ၎င်းသည် တိုင်းပြည်စီးပွားရေးကို လှုပ်ခတ်စေနိုင်ပြီး ငွေရေးကြေးရေး တည်ငြိမ်မှုကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည်။ (ငွေကြေးမူဝါဒ ဆွေးနွေးချက်ကိုကြည့်ပါ။)
ပြီးပြည့်စုံခြင်း	အချိန်ကာလနှင့်အမျှ ချေးငွေအစရှိသော ငွေရေးကြေးရေး ကိရိယာသည် တည်ရှိနေခြင်း၊ အချိန်ကာလ ကုန်ဆုံးလျှင် ချေးငွေအပြည့်အဝ ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း
ငွေကြေးမူဝါဒ	ငွေကြေးမူဝါဒ၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်များမှာ ငွေကြေးတည်ငြိမ်အောင် ထိန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်သည်။ (ie ငွေကြေးဖောင်းပွမှု သင့်တင့်စွာ နိမ့်ခြင်း)နှင့် နိုင်ငံခြားငွေလဲနှုန်းတည်ငြိမ်ခြင်း (ie ငွေလဲနှုန်းကို ရုတ်တရက် ကြီးမားစွာ ပြောင်းခြင်းနှင့် နိုင်ငံခြား အရန်ငွေလျော့ခြင်းနှင့် ငွေရေးကြေးရေး စနစ် တည်ငြိမ်ခြင်းအတွက် ကာကွယ်ခြင်း။ ဈေးနှုန်း တည်ငြိမ်မှု ရည်ရွယ်ချက်တွင် ဗဟိုဘဏ် အတိုးနှုန်းနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များသို့ ထောက်ပံ့ငွေများအပေါ် ထိန်းချုပ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုလုံးသို့ ဘဏ်စနစ်မှ ချေးငွေပံ့ပိုးမှုကို သက်ရောက်စေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဝယ်လိုအားကို ထိခိုက်ပြီး ငွေကြေးဖောင်းပွမှုကို ဖြစ်စေသည်။ နိုင်ငံခြားငွေလဲနှုန်းတည်ငြိမ်မှုတွင် ငွေလဲနှုန်းရွေးချယ်ချက် ie ဗဟိုဘဏ်က ငွေလဲနှုန်း ပြောင်းလဲခြင်းကို မည်သည့်အတိုင်းအတာဖြင့် ခွင့်ပြုမှုအပေါ် ဆုံးဖြတ်သည်။ အကယ်၍ ဗဟိုဘဏ်က တည်ငြိမ်သော

	ငွေလဲနှုန်းသည် ပုံသေဖြစ်သည်။ ie ၎င်းသည် မပြောင်းလဲနိုင်ပါ။ ဗဟိုဘဏ်က ငွေလဲနှုန်းကို လိုချင်သော အတိုင်းအတာ ရောက်အောင် နိုင်ငံခြားငွေကို ဝယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ရောင်းခြင်း ပြုလုပ်ရမည်။ ဤကဲ့သို့ဖြင့် ဗဟိုဘဏ်က နိုင်ငံခြား အရန်ငွေကို ရရှိမည်။ ငွေရေးကြေးရေး စနစ်တည်ငြိမ်ခြင်း ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဘဏ်ကြီးကြပ်မှုသည် အဓိကဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးငွေချေးသူအဖြစ် ရပ်တည်လျက် (ie ယုံကြည်မှုပျက်ပြားချိန်တွင် ဘဏ်များကို ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ၎င်းမှာ ငွေအပ်သူများမှ တချိန်တွင် ငွေပြန်လည်ထုတ်ယူခြင်း)
ငွေကြေးကဏ္ဍ	ငွေကြေးကဏ္ဍတွင် ငွေရေးကြေးရေးစနစ် ပါဝင်သည်။ ၎င်းမှာ ဗဟိုဘဏ် (မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်) ဘဏ်စနစ် (ပုဂ္ဂလိကနှင့် နိုင်ငံပိုင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များ) အာမခံနှင့် ငွေချေးကုမ္ပဏီနှင့် တရားမဝင် ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍ တို့ဖြစ်သည်။ မေခရိုစီးပွားရေး အမြင်ဖြင့် ဗဟိုဘဏ်နှင့် ဘဏ်စနစ်ကို ကြည့်သည်။ ဘဏ်စနစ်သည် စီးပွားရေးအတွက် ငွေထုတ်ချေးခြင်း (နှင့်ငွေလက်ခံခြင်းဝန်ဆောင်မှု)အတွက် အဓိကကျပြီး ၎င်းသည် စုစုပေါင်း ဝယ်လိုအား အခြေအနေအတွက် အရေးပါသော ညွှန်ပြချက်ဖြစ်သည်။ ဗဟိုဘဏ်က ငွေဖြစ်လွယ်မှု အခြေအနေကို စီမံခန့်ခွဲသည်။ ငွေလဲနှုန်းအတွက် အရေးကြီးသော ကဏ္ဍအဖြစ် ငွေရေးကြေးရေးစနစ် တည်ငြိမ်မှုအတွက် အရေးပါပြီး ဝယ်လိုအားသည် စီးပွားရေးအလားအလာရှိသော ထုတ်ကုန်နှင့် တစ်ထပ်တည်းကျသည်။
Nominal Anchor	ငွေကြေးမူဝါဒအတွက် nominal anchor သည် ပြောင်းကိန်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) အိမ်ထောင်စုနှင့် လုပ်ငန်းများက ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်း (သို့မဟုတ်) အနာဂတ် normal ဈေးနှုန်းအတွက် မျှော်မှန်းထားသည်ကို ဗဟိုဘဏ်မှ လျော့ချရာတွင် သုံးသော ကိရိယာဖြစ်သည်။ ငွေလဲနှုန်းစံ သတ်မှတ်ချက်သည် ဈေးနှုန်းအခြေခံ nominal anchor ၏ ဥပမာဖြစ်သည်။
Nominal GDP	လက်ရှိဈေးနှုန်းရှိ GDP တန်ဖိုး (nominal တန်ဖိုး ဆွေးနွေးချက်ကို ကြည့်ပါ။)

Nominal Value (လက်ရှိတန်ဖိုး)	ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုးကို ကျပ်ငွေဖြင့် ဖော်ပြခြင်း (သို့မဟုတ်) (မည်သည့်ငွေကြေးဖြင့်မဆို) ဈေးနှုန်းကို ငွေကြေးအားဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်းသည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု နှင့် ဆိုင်သည်။ ဥပမာ - Toyota Camry ၏ US\$ ဈေးသည် အချိန်နှင့်အမျှ မြင့်တက်နေခြင်းမှာ ဈေးနှုန်းများသည် ကား၏ တန်ဖိုးမြင့်တက်ခြင်းထက် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုကြောင့် မြင့်တက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးတစ်ခုလုံးဆိုလျှင် nominal GDP သည် စီးပွားရေးထုတ်ကုန်ကို လက်ရှိတန်ဖိုးနှင့် တိုင်းတာပြီး လစဉ်အားဖြင့် nominal GDP သည် အချိန်နှင့်အမျှ တိုးနေပြီး အကြောင်းမှာ (i) စီးပွားရေးသည် ကုန်စစ်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုကို အချိန်နှင့်အမျှ တိုး၍ထုတ်နိုင်ပြီး (ii) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု တစ်ခုစီ၏ ဈေးနှုန်းသည် ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းကို လိုက်၍ မြင့်တက်နေသည်။ Nominal GDP ကို အချိန်နှင့်အမျှ နှိုင်းယှဉ်လျှင် nominal GDP ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် ထုတ်လုပ်မှု တိုးခြင်းကြောင့် (သို့မဟုတ်) ဈေးနှုန်းတိုးခြင်းကြောင့်ဟု ပြော၍မရနိုင်ပါ။ ထိုအချက် (၂)ခုကို ဖြေရှင်းရန် စီးပွားရေးပညာရှင်များသည် Real GDP ကိုစဉ်းစားပြီး ၎င်းသည် nominal GDP ကို ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ခွဲခြားကုန် အမှန်ပြင်ပေးသည်။ Real GDP သည် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၏ တန်ဖိုးကို ပုံသေထားရန် တွက်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဈေးနှုန်းအပေါ် ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဖျောက်ထားသည်။ real အတိုးနှုန်းသည် ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ပြင်ထားသာ ပြောင်းကိန်းအတွက် သုံးထားသည်။
Open market operations	OMO သည် ဗဟိုဘဏ်မှ အစိုးရ bonds များကို ဈေးကွက် တွင် ဝယ်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်း၊ အဓိကဘဏ်များသို့ ဆိုလိုသည်။ ဗဟိုဘဏ်က ငွေကြေးမူဝါဒ ချမှတ်ရာတွင် အသုံးပြုသည်။ OMO ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ငွေကြေး ပမာဏကို ချုံ့ခြင်း(သို့မဟုတ်) ချဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

Opportunity Cost	အလားအလာရှိသော ရရှိမှုကို တခြားရွေးချယ်မှုအတွက် ဆုံးရှုံးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ သင်၏ စုငွေကို ငွေကြေးအားဖြင့် လက်ဝယ်တိုင်းတာခြင်းသည် ဘဏ်တွင် အာမခံချက် အတိုးငွေရမည်ဖြစ်ပြီး ငွေတိုးဆုံးရှုံးသော OC ဖြစ်သည်။ The same logic applies to banks that have to decide whether to lend out their funds and earn interest in line with the lending rate, thereby incurring a risk that they may not be repaid in case the borrower fails with his project, or whether they deposit their funds with the central bank, in which case there is no risk but the interest rate is also very low. Whatever decision the bank makes in this scenario, it comes with an opportunity cost in foregoing the risk/reward combination the other option had to offer.
ထုတ်ကုန်ကွာဟချက်	အမှန်တကယ် ထုတ်ကုန်နှင့် အလားအလာရှိသော ထုတ်ကုန် ကွာဟချက် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထုတ်ကုန်ကွာဟချက်သည် အပေါင်းလက္ခဏာဖြစ်လျှင်၊ ie အမှန်တကယ် ထုတ်ကုန်သည် အလားအလာရှိ ထုတ်ကုန်ထက် ပိုခြင်း၊ စီးပွားရေးရှိ ဝယ်လိုအားအခြေအနေဘက် ခိုင်မာပြီး vice versa ထုတ်ကုန်ကွာဟချက် အနှုတ်လက္ခဏာဖြစ်လျှင် အမှန်တကယ် ထုတ်ကုန်သည် သူ၏ အလားအလာ၏ အောက်တွင် ရှိပြီး ဝယ်လိုအား အခြေအနေသည် လျော့ရဲသည်။
အလားအလာရှိသော ထုတ်ကုန်၊ အလားအလာရှိသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု	အလားအလာရှိသော ထုတ်ကုန်သည် သာမန်အခြေအနေတွင် စီးပွားရေးအလားအလာကို ဖြည့်ဆည်းပေးသော လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သည်။ ie ၎င်းတွင် ဝယ်လိုအား ပိုခြင်း၊ လျော့ခြင်း မရှိပါ။ မေခရိုစီးပွားရေး မျှတနေချိန်တွင် ရှိသော ထုတ်ကုန်ဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ်နှင့် အလားအလာရှိသော စီးပွားရေး လုပ်ဆောင်ချက် ခြားနားချက်ကို ထုတ်ကုန်ခြားနားချက်ဟုခေါ်သည်။ အလားအလာရှိသော တိုးတက်မှုနှုန်း သည် အလားအလာရှိသော ထုတ်ကုန်ရှိ နှစ်စဉ်ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်သည်။ အလားအလာရှိသော ထုတ်ကုန်နှင့် သက်ဆိုင်သော တိုးတက်မှုနှုန်းကို တိုက်ရိုက်လေ့လာ၍ မပါ။ ie စီးပွားရေးစာရင်းများသည် ထိုပြောင်းကိန်းများကို ဖော်ပြထားပါ။
ပြောင်းလဲမှုနှုန်း	တိုးတက်မှုနှုန်းကိုကြည့်ပါ။

ပုံမှန်ငွေလဲနှုန်း (Real exchange rate)	ငွေလဲနှုန်း၏ အဓိကကျသော ဆုံးဖြတ်ပေးသောအရာမှာ တိုင်းပြည်နှစ်ခု၏ ဈေးနှုန်းကွာဟမှုဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးနှင့် သွားလာရေးကုန်ကျစရိတ်ကို ညှိနှိုင်းပြီးဟု ယူဆပါက တိုင်းပြည်နှစ်ခုတွင် တူညီသော ကုန်စည်သည် ဈေးနှုန်းတူညီရမည်။ (တူညီသောငွေကြေးဖြင့်ပြောင်းလဲ ပြီးနောက်) ထို့ကြောင့် ငွေလဲနှုန်းသည် ဈေးနှုန်းကွာဟမှုနှင့် အကြမ်းဖျင်း သက်ဆိုင်ရမည်။ ပုံမှန်ငွေလဲနှုန်း အယူအဆသည် ၎င်းတွင်အခြေခံပြီး တိုင်းပြည်နှစ်ခု၏ဈေးနှုန်း ကွာခြားချက်ကို တွက်ခြင်း နှုန်းအတိုင်းအတာ (CPI ဖြင့်ခန့်မှန်းခြင်း) ကိုတိုင်းပြည်နှစ်ခုလုံးတွင် ဒေါ်လာဖြင့် တိုင်းတာသည်။ $real\ exchange\ \frac{US\$}{kyat} = \frac{\frac{US\$}{kyat} \cdot CPI_{Myanmar}^{kyat}}{CPI_{US}^{US\$}} = \frac{CPI_{Myanmar}^{US\$}}{CPI_{US}^{US\$}}$ ရေရှည်တွင် ပုံမှန်ငွေလဲနှုန်းသည် သင့်တင့်သော တည်ငြိမ်တန်ဖိုးဖြင့် လှုပ်ခတ်လာပြီး ပုံမှန်ငွေလဲနှုန်း၏ လက်ရှိတန်ဖိုးသည် သူ၏ရေရှည်ပျမ်းမျှခြင်းဖြင့် သိသိသာသာ ကွဲပြားနေလျှင် ၎င်းသည် nominal ငွေလဲနှုန်း သို့မဟုတ် ဈေးနှုန်းများ ဦးတည်မှုကို ဖော်ပြနေသည်။ နောက်တမျိုးကြည့်ရန်မှာ ငွေကြေးဖေါင်းပွမှု၏ သက်ရောက်မှုကို တိုင်းပြည်နှင့် နိုင်ငံခြား နှစ်ခုလုံးတွင် ပြင်ဆင်သည်။ <u>real</u> နှင့် <u>nominal value</u> ဆွေးနွေးချက်နှင့် တသားတည်းကျသည်။ Real GDP ဈေးနှုန်းတသက်မတ်တည်းရှိ GDP တန်ဖိုး (<u>nominal value</u> ဆွေးနွေးချက်ကို ကြည့်ပါ။) လက်တွေ့စီးပွားရေးကဏ္ဍ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ထုတ်လုပ်သော စီးပွားရေး တစိတ်တဒေသ ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်တန်ဖိုး (real value) <u>nominal value</u> ဆွေးနွေးချက်ကို ကြည့်ပါ။
--	---

Seigniorage	အစိုးရမှ ငွေစက္ကူ ရိုက်ထုတ်ခြင်းဖြင့် ရရှိသော အမြတ် အဓိကအားဖြင့် ငွေစက္ကူရှိ တန်ဖိုးနှင့် သူ၏ ထုတ်လုပ်မှု စရိတ်ခြားနားချက်
Stocks	<u>Flows</u> ဆွေးနွေးချက်ကို ကြည့်ပါ။
အသွင်ကူးပြောင်းမှု ယန္တရား	ငွေကြေးအသွင်ကူးပြောင်းမှု ယန္တရားသည် မူဝါဒအားဖြင့် မည်သို့ normal money stock ပြောင်းလဲခြင်း (သို့မဟုတ်) ရေတိုသာမန် (nominal)အတိုးနှုန်းကပုံမှန်(real)ကိန်းရှင်များအပေါ်အကျိုးသက်ရောက်မှု စုစုပေါင်း ပုံမှန်(real) GDP နှင့် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု၊ ဈေးနှုန်းနှင့် ငွေလဲနှုန်း အစရှိသည့် ပြောင်းလဲမှုကို ဖော်ပြသည်။ ငွေကြေး အသွင်ကူးပြောင်းမှုသည် ငွေကြေး ပမာဏ ဘဏ်ချေးငွေ အတိုးနှုန်းနှင့် ငွေလဲနှုန်းတို့အပေါ် ငွေကြေးမူဝါဒ အကျိုးသက်ရောက်မှုများတွင် လုပ်ဆောင်သည်။

--	--